

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: A. L.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 1. 2024, ve věci invalidního důchodu,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaná zamítla dne 6. 9. 2023 žádost žalobce o invalidní důchodu pro nesplnění potřebné doby pojištění; vyšla z posudku posudkového lékaře ze dne 4. 4. 2023, kterým byl žalobce shledán invalidním v prvním stupni, neboť jeho pracovní schopnost poklesla o 35 %, datum vzniku invalidity bylo stanoveno na 24. 7. 2017, a z potřebné doby pojištění 10 let žalobce získal pouze 1 rok a 265 dnů. Námitky proti tomuto rozhodnutí žalovaná nyní napadeným rozhodnutím zamítla na základě posudku ČSSZ ze dne 12. 12. 2023, podle kterého je žalobce invalidní rovněž v prvním stupni, když jeho pracovní schopnost poklesla o 35 %, datum vzniku invalidity bylo zjištěno také ke dni 24. 7. 2017. Žalobce však ani podle posouzení žalované v námitkovém řízení nezískal potřebnou dobu pojištění.

Shodu s prvopisem potvrzuje I.Ch.

2. Žalobou došlou zdejšímu soudu dne 18. 2. 2024 žalobce namítl nesprávně posouzený zdravotní stav a tvrdil, že pokles jeho pracovní schopnosti je vyšší, než posudkoví lékaři konstatovali. Má za to, že odpovídá třetímu stupni invalidity. U jednání doplnil, že se cítí být perzekuován posudkovými lékaři v posudcích již od roku 2010, nikoliv v řízení o přiznání invalidního důchodu. Žádá o zvýšení stupně invalidity, protože to má význam pro přiznání průkazu ZTP/P a příspěvku na péči.
3. Žalovaná ve svém vyjádření popsala dosavadní průběh řízení a uvedla, že na svých argumentech zcela setrvává.
4. Krajský soud poté co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, tedy ke dni 3. 1. 2024 (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. Podle § 38 z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „z. d. p.“) *[p]ojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se (buďto) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, (nebo se stal) invalidním následkem pracovního úrazu.*
6. Podle § 40 odst. 1 písm. f) z. d. p. *[p]otřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku nad 28 let pět roků.*
7. Podle § 40 odst. 2 z. d. p. *[p]otřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.*
8. Jak se podává z výše citovaných zákonných ustanovení, na invalidní důchod vzniká pojištěnci nárok ve dvou k sobě alternativních situacích, kdy u každé je třeba splnění dvou podmínek. Pro obě tyto situace je shodná podmínka invalidity pojištěnce; ta mezi účastníky sporná není, sporná je však její výše. Samotná invalidita však ještě nezakládá jeho nárok na invalidní důchod. K podmínce invalidity totiž v obou případech přistupuje ještě podmínka další, a to buďto vznik invalidity následkem pracovního úrazu, nebo získání potřebné doby pojištění. Mezi stranami je nesporné, že žalobcovo zdravotní postižení nevzniklo následkem pracovního úrazu. Žalobce tak musel získat potřebnou dobu pojištění podle svrchu citovaného ustanovení § 40 z. d. p.
9. Žalovaná napadené rozhodnutí vystavěla na závěru o tom, že žalobce potřebnou dobu pojištění nezískal. Vyšla z data vzniku invalidity k 24. 7. 2017. V období deseti let před vznikem invalidity, žalobce získal 3 roky a 289 dnů pojištění, nikoliv potřebných 5 let. V období dvaceti let před vznikem invalidity pak získal pouze 6 let a 252 dnů místo zákonem žádaných deseti let. Poslední možnost, tedy získání doby pojištění v kterémkoliv období deseti let dokončeném po vzniku invalidity, žalobce získal pouze 1 rok a 265 dnů místo potřebné doby 5 let. Žalobce tedy žádným způsobem potřebnou dobu pojištění nezískal.

10. Krajský soud konstatuje, že žalovaná správně posoudila dobu pojištění, kterou žalobce pro přiznání invalidního důchodu potřebuje, a správně uzavřela, že tuto nezískal. Proti skutkovým zjištěním ohledně doby pojištění ani proti závěru žalované ohledně důsledku z toho vyplývajícím žalobce v žalobě nic nenamítal. Soud tedy uzavírá, že žalobce je pojištěncem, který nedosáhl věku 65 let a nezískal potřebnou dobu pojištění a jeho invalidita nevznikla následkem pracovního úrazu. Za této situace již není rozhodné, zda byl žalovanou správně posouzen zdravotní stav žalobce, neboť ani případné pochybení žalované by nebylo s to negativně zasáhnout do žalobcových práv. Tento totiž nemá dle zákona nárok na invalidní důchod již proto, že nezískal potřebné doby pojištění, což žalobce ani nečinní sporným. Z tohoto důvodu soud veden zásadou ekonomie řízení a vázanosti soudního přezkumu správních rozhodnutí rozsahem žalobních bodů, mezi nimiž není např. výtka špatného určení data vzniku invalidity, nežadal Posudkové komisi Ministerstva práce a sociálních věcí vypracování posudku, neprovedl ani žalobcem navržené důkazy ani výsledky svědků. Žalovaná napadeným rozhodnutím správně potvrdila své prvostupňové rozhodnutí a žaloba je proto nedůvodná.
11. Žalobce uvedl, že se cítí být dotčen na svých právech právě nesprávným posouzením poklesu jeho pracovní schopnosti, tedy postupem posudkových lékařů. Svůj nesouhlas směřoval proti samotným posudkům a vznesl řadu námitek ohledně svého zdravotního stavu. Posudek o invaliditě však není rozhodnutím, je podkladem pro rozhodnutí ve věci invalidního důchodu, a jako takový sám nemůže zasáhnout do práv žalobce, jakkoliv se jím žalobce cítí poškozen. Pouze rozhodnutí zasahuje do práv svého adresáta. Ačkoliv se žalobce cítí být perzekuován posudkovým řízením, v žalobě proti rozhodnutí ve věci invalidního důchodu by to mohlo být významné pouze tehdy, pokud by se nesprávnost posudkového závěru promítla do výroku rozhodnutí. Jak bylo vysvětleno výše, v nyní posuzované věci žalovaná žádost žalobce zamítla nikoliv z důvodu nedostatečného poklesu pracovní schopnosti, ale pro nedostatek potřebné doby pojištění. Soud chápe žalobce, že závěr posudkových lékařů o poklesu jeho pracovní schopnosti vnímá úkorně, když má za to, že jeho pracovní schopnost poklesla mnohem více, soud se však touto jeho námitkou zabývat nemůže, protože na ní není vystavěno napadené rozhodnutí.
12. Žalobce tvrdil, že nesprávné posouzení jeho zdravotního stavu má přesah do řízení o příspěvku na péči a do řízení o průkaz ZTP/P. V tom se žalobce mylí. Řízení o příspěvek na péči je řízení vedené podle zákona č. 108/2006 Sb. Podle jeho § 25 odst. 3 a 4 se posuzuje zdravotní stav pro účely přiznání příspěvku svébytně posudkem o stupni závislosti vyhotoveným podle § 8 odst. 1 písm. g) zákona č. 582/1992 Sb. Totéž platí pro řízení o přiznání průkazu ZTP/P, které se řídí zákonem č. 329/2011 Sb., a podkladem pro rozhodnutí o tomto nároku je podle 34b tohoto zákona a § 8 odst. 1 písm. e) zákona č. 582/1992 Sb. posudek o schopnosti pohyblivosti a orientace. Naopak, posudek o invaliditě není pro posouzení ani jednoho z těchto nároků relevantní. Ani tato námitka žalobce proto není důvodná.
13. Žalobu je tedy nedůvodná a soud ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
14. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 6. listopadu 2024

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně